

Ekonomski fakultet
Podgorica

Računovodstvo – vježbe

Primjer 12 (B)

Selma Demirović
selma987@t-com.me

1

Trgovinsko preduzeće na veliko "Novito" imalo je sljedeći promet na dan 10.10.t.g.

Naziv računa	Promet dugovne strane	Promet potražne strane
Roba u prometu na veliko	90.000	10.000
Razlika u cijeni	10.000	40.000
Roba na putu	30.000	
Tekući račun	52.000	
Akcijski kapital obične akcije (100.000 akcija)		125.000
Dugoročni krediti		10.000
Ino-kupci	5.000 (tj. 5.000\$ po kursu 1\$ = 1€)	
Dobavljači	2.000	4.000

Prenijeti promet na račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske transakcije:

2

Glavna knjiga – otvaranje:

Roba u prometu na veliko		Razlika u cijeni		Roba na putu		Tekući račun	
D	P	D	P	D	P	D	P
0) 90.000	10.000 (0)	0) 10.000	40.000 (0)	0) 30.000		0) 52.000	

Akcijski kapital obične akcije		Dugoročni krediti		Ino-kupci		Dobavljači	
D	P	D	P	D	P	D	P
	125.000 (0) (100.000 x 1,25)		10.000 (0)	0) 5.000 (5.000\$)		0) 2.000	4.000 (0)

3

Promjena 1: Ino-kupci su uplatili na devizni račun iznos duga u cjelini. Srednji kurs strane valute u odnosu na izvještajnu valutu na dan uplate je bio: 1\$ = 0,7€.

- Ino-kupci su nam dugovali 5.000 €, što je bilo 5.000\$. Uplaćuju 5.000\$ na devizni račun, ali to je za nas: 5.000\$ x 0,7 €//\$ = 3.500 €.
- Imamo finansijski rashod – Negativne kursne razlike u iznosu od 1.500 €.

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
1)	Devizni račun		3.500	
	Negativne kursne razlike		1.500	
	Ino-kupci			5.000
	- Izvod deviznog računa;			

4

Glavna knjiga – promjena 2:

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Dugoročni krediti</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">D</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">P</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">2) 1.000</td> <td style="border-top: 1px solid black; padding: 5px;">10.000 (0)</td> </tr> </table>	Dugoročni krediti		D	P	2) 1.000	10.000 (0)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">D Rashodi kamata</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">D</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">P</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">2) 500</td> <td style="border-top: 1px solid black; padding: 5px;"></td> </tr> </table>	D Rashodi kamata		D	P	2) 500	
Dugoročni krediti													
D	P												
2) 1.000	10.000 (0)												
D Rashodi kamata													
D	P												
2) 500													
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Tekući račun</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">D</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">P</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">0) 52.000</td> <td style="border-top: 1px solid black; padding: 5px;">1.500 (2)</td> </tr> </table>		Tekući račun		D	P	0) 52.000	1.500 (2)						
Tekući račun													
D	P												
0) 52.000	1.500 (2)												

Finansijski rashod

7

Promjena 3: Po prijemnici br. 4 primljena je roba sa puta u vrijednosti 30.000€. Troškovi prevoza po fakturi br. 7 su 1.000€, a PDV za usluge prevoza iznosi 190 €. Roba je smještena u objekte za promet robe na veliko. Prodajna vrijednost primljene robe je 40.000 €.

Kalkulacija prodajne vrijednosti:

Fakturna vrijednost robe: 30.000

Zavisni troškovi nabavke: 1.000 + 190 (PDV)

Nabavna vrijednost: 31.000

Razlika u cijeni 9.000

Prodajna vrijednost: 40.000

8

$$\begin{aligned} \text{Prodajna vrijednost} &= \text{Nabavna vrijednost} + \text{Razlika u cijeni} \\ 40.000 &= 31.000 + \text{RUC} \\ \text{RUC} &= 9.000 \end{aligned}$$

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
3)	Roba u prometu na veliko		40.000	
	Ulazni PDV		190	
	Roba na putu			30.000
	Razlika u cijeni			9.000
	Dobavlja			1.190
	- Prijemnica i faktura;			

9

Glavna knjiga – promjena 3:

Roba u prometu na veliko		Ulazni PDV	
D	P	D	P
0) 90.000	10.000 (0)	3) 190	
3) 40.000			

Roba na putu		Razlika u cijeni		Dobavljači	
D	P	D	P	D	P
0) 30.000	30.000 (3)	0) 10.000	40.000 (0)	0) 2.000	4.000 (0)
			9.000 (3)		1.190 (3)

10

Promjena 4: Prema fakturi br. 12 i otpremnici br. 12/1 prodali smo kupcu ½ zaliha robe. Faktura glasi na iznos 71.400 eura (od toga PDV iznosi 11.400 eura). **Kupcu je odobren kasa skonto 1/3, n/8.**

Kasa skonto, 1/3 n/8 znači:

Ukoliko kupac plati u roku od 3 dana, odobren mu je popust (kasa skonto) u iznosu od 1%, a n/8 (neto 8) znači da kupac mora platiti obavezu u roku od 8 dana, ili će mu biti zaračunata zatezna kamata.

Promjenu knjižimo kroz dva stava:

- **I stav:** knjiženje prihoda od prodaje robe;
- **II stav:** knjiženje poslovnih rashoda (NVPR).

Da li sada knjižimo kasa skonto?

11

I knjigovodstveni stav: knjiženje poslovnih prihoda (prihoda od prodaje robe)

Prihod od prodaje je prodajna vrijednost robe!

½ zaliha:

Saldo računa Roba na zalihamu je: 120.000 eura!

Prodato je ½ zaliha: 60.000 eura je prodajna vrijednost! (prihod od prodaje robe)

Roba u prometu na veliko	
D	P
0) 90.000	10.000 (0
3) 40.000	

Od Kupaca potražujemo: 60.000 + PDV
PDV je 11.400 (60.000 x 19%)

12

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
4a)	Kupci		71.400	
	Prihodi od prodaje robe			60.000
	Izlazni PDV			11.400
	- faktura;			

Glavna knjiga – promjena 4a:

		Prihodi od prodaje robe		Izlazni PDV	
D	Kupci	D	P	D	P
	4a) 71.400		60.000 (4a)		11.400 (4a)

13

II knjigovodstveni stav: knjiženje poslovnih rashoda (NVPR)

$$\text{Prodajna vrijednost} = \text{NVPR} + \text{SURUC}$$

$$\text{SURUC} = (60.000 \times 39.000) / 120.000 = 19.500$$

$$60.000 = \text{NVPR} + 19.500$$

$$\text{NVPR} = 60.000 - 19.500 = 40.500$$

		Roba u prometu na veliko		Razlika u cijeni	
D	P	D	P	D	P
0) 90.000	10.000 (0)	0) 10.000	40.000 (0)		
3) 40.000			9.000 (3)		

Saldo: 120.000

Saldo: 39.000

14

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
4b)	NVPR		40.500	
	RUC		19.500	
	Roba u prometu na veliko			60.000
	- otpremnica;			

Glavna knjiga – promjena 4b:

D		NVPR		P		D		Razlika u cijeni		P		D		Roba u prometu na veliko		P	
	4b)	40.500				0)	10.000	40.000	0	0)	90.000	10.000	0	3)	40.000	60.000	4b)
						4b)	19.500	9.000	3b)								

Poslovni rashod

15

Promjena 5: Kupac je uplatio cjelokupan dug po fakturi br. 12 na tekući račun preduzeća u roku od 3 dana.

Kupci su nam dugovali 71.400!

Iskoristili su kasa skonto (1%), koji iznosi: $71.400 \times 1\% = 714e!$

U tom iznosu je sadržan i izlazni PDV koji treba stornirati:

$714 \times 15,97\% = 114$ eura

Pa je finansijski rashod: $714 - 114 = 600$ eura!

Na tekući račun je uplaćeno: $71.400 - 714 = 70.686$

16

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
5a)	Kupci		714	
	Ostali finansijski rashodi		600	
	Izlazni PDV			114
	- Izvod banke;			
5b)	Tekući račun		70.686	
	Kupci			70.686
	- Izvod banke;			

17

Glavna knjiga – promjena 5:

Tekući račun	
D	P
0) 52.000	1.500 (2)
5b) 70.686	

Ostali fin. rashodi	
D	P
5a) 600	

Finansijski rashodi

Kupci	
D	P
4a) 71.400	70.686 (5b)
5a) 714	

Izlazni PDV	
D	P
	11.400 (4a)
	114 (5)

18

Promjena 6: Na osnovu zapisnika tržišni inspektor je izrekao kaznu u iznosu od 100 eura.

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
6)	Ostali nepomenuti rashodi		100	
	Obaveze prema državi			100
	- zapisnik;			

Glavna knjiga – promjena 6:

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Ostali nepomenuti rashodi</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">D</td> <td style="text-align: center;">P</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6) 100</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Ostali rashodi</td> </tr> </table>	Ostali nepomenuti rashodi			D	P		6) 100						Ostali rashodi			<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Obaveze prema državi</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">D</td> <td style="text-align: center;">P</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">100 (6)</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"> </td> </tr> </table>	Obaveze prema državi			D	P			100 (6)				
Ostali nepomenuti rashodi																												
D	P																											
6) 100																												
Ostali rashodi																												
Obaveze prema državi																												
D	P																											
	100 (6)																											

19

Promjena 7: Dobavljač nas obavještava knjižnim pismom da nam je zaračunao zateznu kamatu u iznosu od 200 eura.

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
7)	Rashodi kamata		200	
	Dobavljači			200
	- Knjižno pismo;			

Glavna knjiga – promjena 7:

<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">D Rashodi kamata p</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2) 500</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">7) 200</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Finansijski rashod</td> </tr> </table>	D Rashodi kamata p			2) 500			7) 200						Finansijski rashod			<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">D Dobavljači p</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0) 2.000</td> <td style="text-align: center;">4.000 (0)</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">1.190 (3)</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">200 (7)</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"> </td> </tr> </table>	D Dobavljači p			0) 2.000	4.000 (0)			1.190 (3)			200 (7)				
D Rashodi kamata p																															
2) 500																															
7) 200																															
Finansijski rashod																															
D Dobavljači p																															
0) 2.000	4.000 (0)																														
	1.190 (3)																														
	200 (7)																														

20

Promjena 8: Prema fakturi br. 13 i otpremnici br. 13/1 prodali smo kupcu ½ zaliha robe u prometu na veliko.

I knjigovodstveni stav: knjiženje poslovnih prihoda (prihoda od prodaje robe)

Prihod od prodaje je prodajna vrijednost robe!

½ zaliha:

Saldo računa Roba na zalihama je: 60.000 eura!

Prodato je ½ zaliha: 30.000 eura je prodajna vrijednost! (prihod od prodaje robe)

Roba u prometu na veliko	
D	P
0) 90.000	10.000 (0)
3) 40.000	60.000 (4b)

Od Kupaca potražujemo: 30.000 + PDV
PDV je 5.700 (30.000 x 19%)

21

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
8a)	Kupci		35.700	
	Prihodi od prodaje robe			30.000
	Izlazni PDV			5.100
	- faktura;			

Glavna knjiga – promjena 8a:

Kupci		Prihodi od prodaje robe		Izlazni PDV	
D	P	D	P	D	P
4a) 71.400	71.400 (5)		60.000 (4a)		11.400 (4a)
8a) 35.700			30.000 (8a)		114 (5)
					5.700 (8a)

22

II knjigovodstveni stav: knjiženje poslovnih rashoda (NVPR)

Prodajna vrijednost = NVPR + SURUC

$SURUC = (30.000 \times 19.500) / 60.000 = 9.750$

$30.000 = NVPR + 9.750$

$NVPR = 30.000 - 9.750 = 20.250$

Roba u prometu na veliko		Razlika u cijeni	
D	P	D	P
0) 90.000	10.000 (0)	0) 10.000	40.000 (0)
3b) 40.000	60.000 (4b)	4b) 19.500	9.000 (3b)

Saldo: 60.000

Saldo: 19.500

23

Dnevnik:

RB	Opis	Poziv na br.	Duguje	Potražuje
8b)	NVPR		20.250	
	RUC		9.750	
	Roba u prometu na veliko			30.000
	- otpremnica;			

Glavna knjiga – promjena 8b:

NVPR		Razlika u cijeni		Roba u prometu na veliko	
D	P	D	P	D	P
4b) 40.500		0) 10.000	40.000 (0)	0) 90.000	10.000 (0)
8b) 20.250		4b) 19.500	9.000 (3) 9.750 (8b)	3) 40.000	60.000 (4b) 30.000 (8b)

24